

POSTANOWIENIE

Dnia 16 czerwca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Agnieszka Piotrowska

w sprawie z powództwa C. O.
przeciwko Centrum Medycznemu [...]. sp. z o.o. w K.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 16 czerwca 2020 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 31 stycznia 2019 r., sygn. akt I ACa (...),

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) nie obciąża powoda kosztami postępowania kasacyjnego na rzecz pozwanego,**
- 3) przyznaje ze środków Skarbu Państwa (Sąd Apelacyjny w (...)) na rzecz adwokata W. Ś. kwotę 1800 (jeden tysiąc osiemset) zł, powiększoną o należny podatek od towarów i usług z tytułu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 6 marca 2018 r. Sąd Okręgowy w K. oddalił powództwo C. O. o zasądzenie od strony pozwanej Centrum Medycznego [...]. sp. z o.o. w K. kwoty 100.000 zł zadośćuczynienia za krzywdę doznaną w wyniku przeprowadzonego w dniu 29 września 2010 r. badania psychiatrycznego powoda

bez jego zgody. Apelacja powoda została oddalona wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 31 stycznia 2019 r.

W związku ze skargą kasacyjną powoda C. O. od tego wyroku należy podnieść, że skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia przysługującym od prawomocnych orzeczeń sądu drugiej instancji, służącym ochronie interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni i stosowania prawa, wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa i jurysprudencji oraz eliminowanie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu nieważnym lub orzeczeń oczywiście niezgodnych z prawem. Stosownie do 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania w razie wykazania przez stronę, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Z punktu widzenia funkcji oraz założeń skargi kasacyjnej jako nadzwyczajnego środka zaskarżenia, rolą „przedsądu” jest wstępna selekcja skarg pod kątem spełniania wymienionych wyżej kryteriów (przyczyn kasacyjnych) kwalifikujących skargę do jej przedstawienia Sądowi Najwyższemu w celu merytorycznego rozpoznania.

We wniosku o przyjęcie skargi powód powołał się na jej oczywistą zasadność (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.), co obligowało do wykazania, że z przyczyn przez niego przedstawionych, wadliwość zaskarżonego orzeczenia jest widoczna na pierwszy rzut oka przy uwzględnieniu zasadniczych kanonów wiedzy prawniczej, nie wymaga studiowania akt sprawy ani przeprowadzania pogłębionych analiz (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 października 2015 r., III CSK 198/15, niepubl.). O przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania nie decyduje przy tym samo oczywiste naruszenie przytoczonego przez skarżącego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia, które nie może się ostać. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 r., Nr 13, poz. 230). W uzasadnieniu tej przyczyny kasacyjnej skarżący

podniósł, że Sąd drugiej instancji w sposób rażąco naruszył art. 5, 30 i 31 Konstytucji RP w związku z przepisami wskazanymi jako podstawa skargi kasacyjnej wobec nieuzyskania przez lekarza psychiatrę poinformowanej i objaśnionej zgody powoda jako pacjenta na badanie. O kwalifikowanym naruszeniu prawa materialnego świadczy biurokratyczne i paternalistyczne działanie psychiatry wskutek uznania skierowania MOPS za zastępujące zgodę powoda.

Skonfrontowanie uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uzasadnieniem zaskarżonego wyroku nie potwierdza tezy powoda o ewidentnej wadliwości zaskarżonego orzeczenia, której stwierdzenie nie wymaga prowadzenia bardziej złożonych rozumowań. W pierwszej kolejności podkreślić należy, że wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania wraz z uzasadnieniem jest odrębną konstrukcyjnie i funkcjonalnie częścią skargi kasacyjnej (art. 398⁴ § 2 k.p.c.). Skarżący nie sprecyzował natomiast we wniosku, jakie przepisy prawa materialnego miały zostać rażąco naruszone, ograniczając się w tym zakresie do odwołania do podstaw skargi kasacyjnej. Skarżący nie wskazał przytoczonych przepisów Konstytucji w podstawach skargi, co także wyłącza przyjęcia, że skarga jest oczywiście uzasadniona ze względu na ich naruszenie. Z uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia nie wynika, że Sąd Apelacyjny uznał skierowanie powoda na badanie wydane przez MOPS za zastępujące zgodę powoda jako pacjenta na badanie psychiatryczne. Przeciwnie, motywy zaskarżonego wyroku wskazują, że uwzględniając okoliczności badania przeprowadzonego w dniu 29 września 2010 r., na które powód stawiał się dobrowolnie ze skierowaniem do lekarza psychiatry, i w trakcie którego udzielał lekarzowi odpowiedzi na zadawane pytania, Sąd przyjął, że jego zachowanie stanowiło dorozumianą zgodę na badanie przez lekarza psychiatrę i postawienie przez niego diagnozy.

W tym stanie rzeczy orzeczono, jak w sentencji. Sąd Najwyższy odstąpił od obciążania powoda kosztami postępowania kasacyjnego na rzecz pozwanego ze względu na trudną sytuację materialną skarżącego oraz charakter dochodzonego roszczenia (art. 102 w zw. z art. 398²¹ k.p.c.).

aj